

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

STATE SYMPHONY ORCHESTRA
of THESSALONIKI

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

**ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παρασκευή 3 Δεκεμβρίου 1999, ώρα 21.00

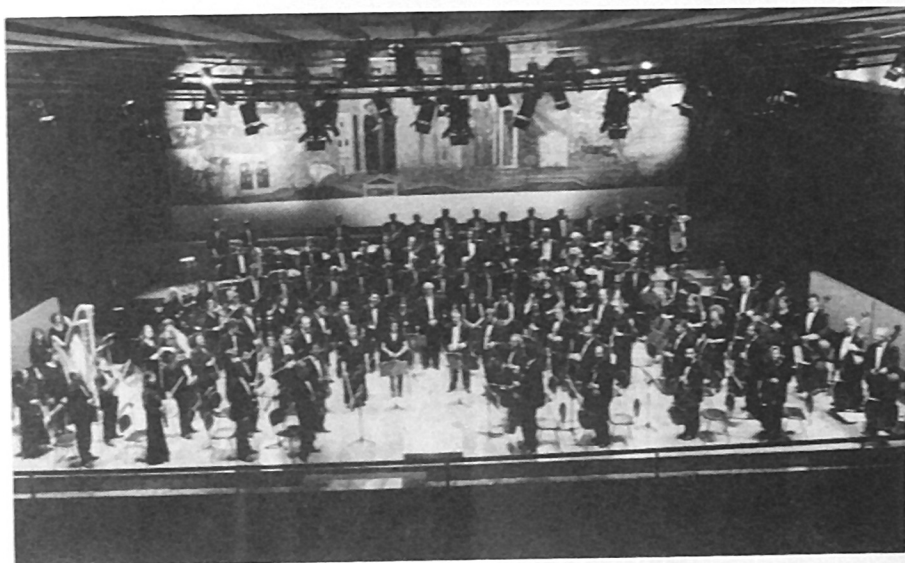
- Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα - αν χρειαστεί - να τροποποιήσει το πρόγραμμα.
- Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.
- Για οποιαδήποτε ανατύπωση κειμένων ή φωτογραφιών καθώς και για φωτογράφιση, μαγνητοσκόπηση ή ηχογράφιση των συναυλιών απαιτείται άδεια από τη Διεύθυνση της Κ.Ο.Θ.
- Η Κ.Ο.Θ. έχει το δικαίωμα υπερτιμημένων εισιτηρίων σε ειδικές περιπτώσεις μετακαλούμενων καλλιτεχνών.
- Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται και σε παιδιά 8 ετών και άνω.

Συναυλία
**ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Διευθυντής ορχήστρας
ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Όμποε
**FABIAN MENZEL
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΠΑΞΙΔΗΣ**

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959 ως τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης με τον αρχικό τίτλο *‘Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος’* (Σ.Ο.Β.Ε.).

Τον Νοέμβριο του 1969, έπειτα από συνεχείς προσπάθειες του Σόλωνα Μιχαηλίδη, ιδρυτή και μόνιμου διευθυντή της Σ.Ο.Β.Ε., η ορχήστρα κρατικοποιήθηκε και πήρε τον τίτλο Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Κ.Ο.Θ.

Η Κ.Ο.Θ. συνεργάστηκε με παγκοσμίου φήμης αρχιμουσικούς και σολίστες. Από το 1966 συμμετέχει τακτικά στο Φεστιβάλ Αθηνών και στα ΔΗΜΗΤΡΙΑ Θεσσαλονίκης, αντιπροσωπεύοντας επάξια το βορειοελλαδικό δυναμικό.

Στην πορεία της η Κ.Ο.Θ. προσπάθησε να λειτουργήσει πολύπλευρα. Γιόρτασε τα 30 χρόνια της ίδρυσής της με συναυλίες στη Λεμεσό και την Λευκωσία το 1989 τιμώντας ταυτοχρόνως τον ιδρυτή της μάεστρο και δάσκαλο Σόλωνα Μιχαηλίδη.

Πρωτοπαρουσίασε πολλά έργα ελλήνων συνθετών και πραγματοποιήσε εκδηλώσεις — αφιερώματα στη μνήμη συνθετών, όπως των *Καλομοίρη, Νικήτα, Βάρβογλη, Ευαγγελάτου, Μιχαηλίδη* και άλλων. Στο διαγωνισμό νέων καλλιτεχνών που οργάνωσε επί σειρά ετών, παρουσίαζε τους επιτυχόντες σε συναυλίες. Στην αίθουσα Αυλαία λειτουργήσε την Ορχήστρα Νέων της Κ.Ο.Θ. και έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς ταλαντούχους νέους να εμφανιστούν είτε ως σολίστ, είτε ως μέλη μικρών συνόλων.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης εκτός από τις τακτικές της εμφανίσεις, έδωσε συναυλίες για τη *Διεθνή Αμνηστία*, για τη *μνήμη του Πολυτεχνείου*, καθώς και συναυλίες σε σχολεία, εργοστάσια, πολιτιστικά κέντρα και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας. Συμμετείχε σε Φεστιβάλ του ελληνικού χώρου, στο Festival International "Zino Francescatti" της Μασσαλίας και σε συναυλίες και Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Βασίλης Χριστόπουλος γεννήθηκε στο Μόναχο το 1975 αλλά μεγάλωσε στην Αθήνα. Άρχισε τη μουσική του εκπαίδευση μαθαίνοντας βιολί. Στη συνέχεια σπούδασε όμποε, αρχικά με τον πατέρα του Ευάγγελο Χριστόπουλο, κι έπειτα στο Ωδείο Αθηνών από όπου πήρε δίπλωμα όμποε (τάξη κ. Σιελιέ), με άριστα παμψηφεί και πτυχίο φούγκας με άριστα και διάκριση παμψηφεί (τάξη Π. Κούκου). Για τρία περίπου χρόνια υπήρξε μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας της ΕΡΤ και πήρε μέρος σε συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και σε ηχογραφήσεις για το θέατρο και την τηλεόραση.

Το 1995 έγινε δεκτός στην τάξη διεύθυνσης ορχήστρας του Hermann Michael στη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου. Σπούδασε με υποτροφία <Αλεξάνδρα Τριάντη>, του Συλλόγου <Οι Φίλοι της Μουσικής> και απεφοίτησε με διάκριση το 1998. Συνεχίζει στην ίδια σχολή μαθήματα μεταπτυχιακά με υποτροφία <Αλέξανδρος Ωνάσης>. Έχει συμμετάσχει σε σεμινάρια διεύθυνσης ορχήστρας με τον Zubin Mehta, τον Karl Österreicher και τον Αλέξανδρο Μυράτ.

Έχει διευθύνει την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Καμεράτα - Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής, την Ορχήστρα Δωματίου της Γεωργίας, την Συμφωνική Ορχήστρα και την Ορχήστρα Δωματίου της Ακαδημίας του Μονάχου, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Bad Reichenhall, καθώς και τις Συμφωνικές Ορχήστρες του Άουε και του Μονάχου.

Τον Μάιο του 1999, στη Βαϊμάρη, βραβεύθηκε με <ειδικό βραβείο> στον Α΄ Διαγωνισμό Διεύθυνσης Ορχήστρας των Γερμανικών Μουσικών Ακαδημιών.

FABIAN MENZEL

Ο ομποΐστας Fabian Menzel γεννήθηκε το 1961 στο Kassel. Από το 1977 άρχισε σπουδές μουσικής στο Αννόβερο με τον Ingo Goritzki. Το 1985 πήρε το βραβείο του <Γερμανικού Μουσικού Συμβουλίου>, και το 1986, το βραβείο του διαγωνισμού ARD.

Από το 1983 είναι ο πρώτος ομποΐστας της Συμφωνικής Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας της Φραγκφούρτης. Από το 1987 έχει αναλάβει μία τάξη όμποτε στην Ανωτάτη Σχολή Μουσικής της Φραγκφούρτης. Στη συνέχεια διορίστηκε καθηγητής στην ίδια σχολή.

Ανάμεσα από τις πολλές δραστηριότητές του, ο Fabian Menzel εργάστηκε για καιρό στο Στούντιο Μουσικής Δωματίου της Ραδιοφωνίας της Έσσης πάνω σε μία σειρά 5 CDs με θέματα για όμποτε γνωστών συνθετών, αλλά και πάνω σε μία σειρά έργων του ρεπερτορίου όμποτε άγνωστων ακόμη συνθετών.

Οι συνθετικές του απασχολήσεις τον οδήγησαν στις <Εορτές Μότσαρτ της πόλης Würzburg>, αλλά και στην Ιαπωνία, στην Ισπανία και στην Ελλάδα.

Από το 1990 παρουσιάστηκαν από τον Menzel και την Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας Έσσης και Σάαρλαντ, όλα τα κοντσέρτα για όμποτε του 20ού αιώνα. Από αυτές τις εκτελέσεις έγιναν γνωστά τα κοντσέρτα των Goldmann, Zimmermann, Eshraj και Denissow, όπως και τα τρία κοντσέρτα για όμποτε του Maderna.

Στο τέλος του 1998 ο Menzel παρουσίασε στις πόλεις Saarbrücken και Stuttgart το 3ο κοντσέρτο του Maderna υπό τη διεύθυνση του M. Stern. Φέτος τον Απρίλιο διηύθυνε τη Συμφωνική Ορχήστρα της Κεντρικής Γερμανικής Ραδιοφωνίας.

Η 1η εκτέλεση του βραβευμένου από τη ραδιοφωνία της Έσσης *κονσέρτου για όμποτε* του Volker David Kirchner με τη συμμετοχή της Συμφωνικής Ορχήστρας της Ραδιοφωνίας της Φραγκφούρτης έγινε με σολίστα τον Fabian Menzel.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΠΑΞΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1974. Πήρε τα πρώτα μαθήματα όμπε με τον πατέρα του Νικόλαο Καλπαξίδη, ομπούστα της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Δίπλωμα όμπε απέκτησε με άριστα παμφηφεί από το Δημοτικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Από το 1993 σπουδάζει στην τάξη του καθηγητή Fabian Menzel στην Ανωτάτη Ακαδημία Μουσικής και Παραστατικών Τεχνών της Φραγκφούρτης. Είναι μέλος της Ορχήστρας RSO της Ραδιοφωνίας της Φραγκφούρτης και μέλος της Νέας Γερμανικής Φιλαρμονικής.

Φέτος τον Ιούνιο συνεργάστηκε ως σόλο ομπούστας με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Στουτγκάρδης.

Υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση. Τις σπουδές του συνεχίζει με την υποτροφία <Αλεξάνδρα Τριάντη>, του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών.

Ο Δημήτρης Καλπαξίδης επελέγη για τη θέση του πρώτου ομπούστα στη Συμφωνική Ορχήστρα του Βερολίνου, όπου θα παίζει από τον Ιανουάριο του 2000.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α΄ μέρος

DOMENICO CIMAROSA

(1749-1801)

*Matrimonio secreto, Εισαγωγή για ορχήστρα***TOMASO ALBINONI**

(1671-1750)

Κοντσέρτο αρ. 6 σε σολ μείζονα για δύο όμπος, έγχορδα και μπάσο κοντίνουο (από τα concerti a cinque), Opus 9

Allegro

Adagio

Allegro

Όμπος: **FABIAN MENZEL****ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΠΑΞΙΔΗΣ***Α΄ εκτέλεση***VINCENCO BELLINI**

(1801-1848)

Κοντσέρτο για όμπος και ορχήστρα

Risolutto allegro -

Larghetto cantabile - Allegro polonese

Όμπος: **FABIAN MENZEL***Α΄ εκτέλεση***GAETANO DONIZETTI**

(1797-1848)

Κοντσερτίνο για αγγλικό κόρνο και ορχήστρα

Andante - Allegro

Αγγλικό κόρνο: **FABIAN MENZEL****ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Β' μέρος

LUDWIG van BEETHOVEN

(1770-1827)

*Συμφωνία αρ. 7 σε λα μείζονα,
Opus 92*

Poco sostenuto - Vivace

Allegretto

Scherzo - Presto

Allegro con brio

Μουσική διεύθυνση:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

DOMENICO CIMAROSA

Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ

D. Cimarosa

Ο Ντομένικο Τσιμαρόζα ένας από τους πιο ξεχωριστούς εκπροσώπους της κλασικής σχολής στην Ιταλία. Συνθέτης με πηγαία έμπνευση, με ανεξάντλητη φαντασία και μια δροσερή και πνευματώδη λεπτότητα, συχνά ισάξια του Μότσαρτ. Γεννήθηκε στην Aversa, κοντά στη Νεάπολη (1749) και πέθανε στη Βενετία σε ηλικία 52 χρόνων (1851). Ορφανός από πατέρα, μόλις επτά χρόνων, κατόρθωσε να πάρει τα πρώτα μαθήματα μουσικής σ' ένα μοναστήρι. Απ' εκεί, χάρη στην εξαιρετική ιδιοφυΐα του, πέτυχε μια υποτροφία στο περίφημο Ωδείο <Σάντα Μαρία ντι Λορέτο> της Νεαπόλεως, όπου έμεινε για έντεκα χρόνια, σπουδάζοντας με μερικούς από τους πιο διάσημους μουσικούς της εποχής, όπως οι συνθέτες Σακίνι και Πιτσίνι και ο θεωρητικός Φεναρόλι.

Σε ηλικία 23 χρόνων παρουσίασε την πρώτη του όπερα στη Νεάπολη με μεγάλη επιτυχία. Γρήγορα απέκτησε μεγάλη φήμη κι οι όπερές του ανεβάζονταν στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στη Βιέννη και σε άλλα μουσικά κέντρα της Ευρώπης. Στα 1788 καλείται από την Αυτοκράτειρα Αικατερίνη της Ρωσίας στην Πετρούπολη ως αρχιμουσικός της Αυλής και μένει εκεί τέσσερα χρόνια. Αμέσως κατόπιν διορίζεται αρχιμουσικός στην υπηρεσία του Αυτοκράτορα Λεοπόλδου της Αυστρίας. Στα 1793 ο Τσιμαρόζα γύρισε στη Νεάπολη, όπου έγινε δεκτός με μεγάλες τιμές. Αργότερα έλαβε μέρος σε επαναστατική κίνηση και σύμφωνα με μια εκδοχή καταδικάστηκε σε θάνατο, ποινή που μετετράπη σε εξορία. Η υγεία του κλονίστηκε επικίνδυνα και πέθανε στη Βενετία, ενώ δούλευε στην τελευταία του όπερα *Αρτεμισία*. Ο θάνατός του αποδόθηκε στην αρχή σε δηλητηρίαση κατά διαταγή της Βασίλισσας της Νεαπόλεως Καρολίνας, η διάδοση όμως αποδείχτηκε μετά τη νεκροψία αβάσιμη.

Ανάμεσα στις 63 όπερές του την πρώτη θέση έχει το αριστούργημά του *Ο μυστικός γάμος*. Η κωμική αυτή όπερα γράφτηκε και ανεβάστηκε στη Βιέννη στα 1782. Το έργο είχε τέτοια θριαμβευτική επιτυχία, ώστε την ίδια βραδιά επαναλήφθηκε ολόκληρη, κατ' απαίτηση του Αυτοκράτορα.

Η υπόθεση της όπερας είναι με δύο λόγια η ακόλουθη: Ο Παολίνο, ένας νεαρός δικηγόρος, αγαπάει και παντρεύεται κρυφά την Καρολίνα, κόρη ενός πλούσιου αλλά φιλάργυρου εμπόρου. Ο Παολίνο, για να επιτύχει τη συγκατάθεση του πατέρα, πείθει το φίλο του Κόμητα Ρόμπινσον να ζητήσει σε γάμο τη μεγαλύτερη αδελφή της Καρολίνας Ελιζέτα. Αυτός όμως ζητάει σε γάμο την Καρολίνα κι' ο πατέρας με χαρά δίνει τη συγκατάθεσή του. Από την άλλη η Ελιζέτα αγαπάει τον Παολίνο. Η απροσδόκητη πλοκή αναγκάζει τους νέους να φύγουν κρυφά, πράγμα που φυσικά δεν επιτυγχάνεται και ο μυστικός γάμος αποκαλύπτεται. Ο πατέρας αναγκάζεται να υποχωρήσει, ενώ ο Κόμης ικανοποιείται και με την Ελιζέτα.

Η εισαγωγή, μονολόγι δεν χρησιμοποιεί μοτίβα από την όπερα, αποδίδει κατά τρόπο έξοχο το πνεύμα και την ατμόσφαιρα του έργου. Ύστερα από τρεις λαμπρές συγχορδίες όλης της ορχήστρας, τα πρώτα βιολιά στην αρχή και μετά τα δεύτερα βιολιά εκθέτουν μια μικρή χαριτωμένη φράση. Μετά την εισαγωγική αυτή φράση παρουσιάζεται το κύριο θέμα, λαμπρό, πνευματώδες, σ' ένα ουνίσονο (ταυτοφωνία) όλων των εγχόρδων και του φαγκότου. Ακολουθούν τα πνευστά με ένα δικό τους θέμα και η εισαγωγή συνεχίζεται με θαυμάσιες εναλλαγές, επαναλήψεις και αναπτύξεις των θεματικών στοιχείων. Το καταληκτικό μέρος (Coda) της Εισαγωγής κτίζεται με το κύριο θέμα που εμφανίζεται εκεί για τέταρτη φορά αλλά με αύξουσα ταχύτητα για να οδηγήσει στο τέλος.

† Σόλων Μικηλίδης

TOMASO ALBINONI

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΑΡ. 6 ΣΕ ΣΟΛ ΜΕΙΖΟΝΑ ΓΙΑ ΔΥΟ ΟΜΠΟΕ, ΕΓΧΟΡΔΑ ΚΑΙ BASSO CONTINUO (ΑΠΟ ΤΑ CONCERTI A CINQUE), OPUS 9

T. Albinoni

Ο Albinoni (1671-1751) πέρασε σχεδόν όλη του τη ζωή στη Βενετία. Επειδή η οικογένειά του ήταν εύπορη, δεν χρειάστηκε να εξασκήσει το επάγγελμα του μουσικού για βιοπορισμό, κι έτσι δεν κατείχε καμιά επίσημη θέση. Έγραφε γύρω στις πενήντα όπερες, από τις οποίες όμως έχουν σωθεί ελάχιστες. Σημαντικότερη είναι η οργανική μουσική του, που τον κάνει ισάξιο του Vivaldi ή του Marcello. Περιλαμβάνει σονάτες και κοντσέρτα για ποικίλα όργανα με ρυθμική πρωτοτυπία και τολμηρή αρμονία.

Ο Albinoni ξαναέγινε ιδιαίτερα δημοφιλής στο δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα.

Το *Κοντσέρτο για δύο όμποε και ορχήστρα εγχόρδων σε σολ μείζονα* βασίζεται στην παραδοσιακή δομή των τριών μερών *allegro - adagio - allegro*. Στο α' μέρος κυριαρχεί ένα χαρούμενο θέμα, το οποίο παρουσιάζουν διαδοχικά η ορχήστρα, το δεύτερο και μετά το πρώτο όμποε. Στη συνέχεια παίρνουν το θέμα εναλλάξ τα βιολιά και τα πνευστά, ενώ η ορχήστρα σιγά σιγά εισάγει νέα μελωδικά σχήματα, που παραλλάσσουν το αρχικό θέμα, σε αντιπαράθεση. Έτσι, δημιουργείται ένα συνεχόμενο παιχνίδι μεταξύ των σολίστ και της ορχήστρας.

Το β' μέρος αλλάζει διάθεση, μεταφέρεται στη σχετική ελάσσονα όπου τα βιολιά παρουσιάζουν ένα δικό τους θέμα, γεμάτο <αναστεναγμούς>, ενώ τα δύο όμποε παίζουν σαν ένα λυρικό ντουέτο. Στη συνέχεια οι δύο ομάδες (σόλο και ορχήστρα) ανταποκρίνονται σε έναν μουσικό διάλογο, ώσπου ξαναεμφανίζεται η εισαγωγική ενότητα. Το κοντσέρτο ολοκληρώνεται με ένα ζωηρό φινάλε, γεμάτο ρυθμούς που εμπλέκονται μεταξύ τους και στο οποίο δίνεται στους σολίστ ευκαιρία για δεξιοτεχνικό παίξιμο.

Evelin Voigtmann

VINCENZO BELLINI**ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΟΜΠΟΕ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ***V. Bellini*

Ο Bellini, ο ιδιοφυής συνθέτης όπερας του πρώιμου ρομαντισμού, ο οποίος πέθανε πολύ νέος, χρησιμοποιεί την καθαρότητα της μελωδίας και τη διαφάνεια της σύνθεσης του ιταλικού κοντσέρτου της κλασικής εποχής. Όμως δεν επικεντρώνεται μόνο στην ομορφιά του ήχου και τη δεξιοτεχνική λάμψη.

Το ύφος του είναι πιό απαλό, πιό συναισθηματικό και λυρικό. Σαγηνευτικές μελωδίες και ενδιαφέροντες συνδυασμοί στην ενορχήστρωση - αυτά είναι καθαρά <ιταλικά> με την παραδοσιακή έννοια - αλλά ο Bellini φανερώνει με ελάχιστες διακυμάνσεις της δυναμικής και του φραζαρίσματος, ευγένεια και συγκράτηση ενός επιπλέον <μοντέρνου> συναισθηματισμού, εκλεπτυσμένου από τον ρομαντισμό.

Monika Lichtenfeld
(μετάφραση: Evelin Voigtmann)

GAETANO DONIZETTI

CONCERTINO ΓΙΑ ΑΓΓΛΙΚΟ ΚΟΡΝΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

G. Donizetti

Ο Ντονιτσέτι, γνωστός κυρίως ως συνθέτης όπερας, έγραψε το κοντσερτίνο για αγγλικό κόρνο και ορχήστρα σε ηλικία 19 ετών, για τον συμμαθητή του Giovanni Catolfi, όταν φοιτούσε στο Ωδείο της Bologna. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο το έργο αυτό έχει μερικές ατέλειες ως προς τη μουσική γραφή και τη φόρμα.

Ουσιαστικά μπορεί να χωριστεί σε δύο μέρη από τα οποία το πρώτο (*andante*), βασίζεται σ' ένα θέμα με τρεις παραλλαγές. Μετά από μια μικρή εισαγωγή όλης της ορχήστρας μπαίνει το σόλο όργανο και μας παρουσιάζει το θέμα με μόνη συνοδεία τα έγχορδα. Ακολουθεί ένα μικρό επεισόδιο μόνο από τα πνευστά σαν φανφάρα. Η πρώτη παραλλαγή παίζει ρυθμικά με το θέμα σε συγχοπές, ενώ η δεύτερη παραλλαγή περιγράφει το θέμα σε συνεχόμενα τριακοστά δεύτερα. Πριν από την τρίτη παραλλαγή, η οποία χαρακτηρίζεται από τα τρίηχα, επαναλαμβάνεται το επεισόδιο των πνευστών.

Στο δεύτερο μέρος (*allegro*) το αγγλικό κόρνο αρχίζει με ένα χαρούμενο και χορευτικό θέμα, το οποίο επαναλαμβάνεται από την ορχήστρα. Μετά από ένα δεύτερο πιο λυρικό θέμα του σολιστικού οργάνου επανέρχεται το πρώτο θέμα. Ακολουθεί σαν επεξεργασία ένα επεισόδιο που δείχνει όλη τη δεξιοτεχνία του σολίστ, και το έργο τελειώνει με μια σύντομη *coda*.

Evelin Voigtmann

LUDWIG van BEETHOVEN

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 7 ΣΕ ΛΑ ΜΕΙΖΟΝΑ, ΕΡΓΟ 92

Lv. Beethoven

Η *Εβδομη*, δίδυμη αδελφή της *Ογδοης* γράφτηκε την ίδια χρονιά με αυτήν (1812) στο Τέπλιτς, όπου ο συνθέτης πήγε για λουτρό. Εκεί συναντήθηκε με τον Γκαίτε. Οι επαφές των δύο μεγαλοφυϊκών δημιουργών, παρά την αμοιβαία εκτίμηση που είχαν κατά βάθος ο ένας για τον άλλον, δεν κράτησαν πολύ, γιατί οι χαρακτήρες τους και οι αρχές τους γενικά ήταν ριζικά διαφορετικοί. Η *Εβδομη* είχε την πρώτη της εκτέλεση στις 8 Δεκεμβρίου 1813 υπό τη διεύθυνση του συνθέτη σε μία συναυλία υπέρ των θυμάτων του πολέμου και εκδόθηκε από τον οίκο Στάινερ της Βιέννης στα 1816.

Είναι μια από τις μεγάλες δημιουργίες, τις υμνιτικές εξορμήσεις του τίτάνη της Μπιν. Είτε τη δούμε, όπως ο Βάγκνερ, ως αποθέωση του χορού είτε όπως ο Ρομαίν Ρολάν, ως δημιούργημα του Βάικου που κερνάει στην ανθρωπότητα το γλυκό ποτό του νέκταρ, ένα είναι αληθινά:

είναι ένα έργο ρωμαλέο, ορμητικό, διαπερασμένο πέρα ως πέρα από ένα ασύλληπτο δαιμονικό στοιχείο.

Η πρώτη κίνηση αρχίζει με μια εισαγωγή και παίρνει έκταση και σημασία ολόκληρα ξεχωριστή. Με χαρακτηριστικό μπετοβενικό τρόπο αρχίζει όλη η ορχήστρα με μίαν απότομη συγχορδία, μέσα στην οποία μένει ακάλυπτο το όμποε για να συνεχίσει εκφραστικά μόνο του. Στη συνέχεια, προστίθενται και άλλα πνευστά και ύστερα από μια δαντελωτή προετοιμασία προβάλλει μια τρυφερή μελωδία στα πνευστά με επικεφαλής το όμποε πάλι και επεκτείνεται κατόπιν στα έγχορδα και σε όλη την ορχήστρα. Προς το τέλος η εισαγωγή υφίσταται μια ηχητική αποψίλωση και μέσα από τη μοναδική νότα που διατηρείται ξεκινά το πρώτο θέμα του *Allegro*, στηριγμένο σε ένα ρυθμικό μοτίβο που γίνεται η κυρίαρχη γενεσιουργός ιδέα σε όλη την πρώτη κίνηση. Αυτό το μέρος έχει πιο έντονο το βακκικό χαρακτήρα.

Η δεύτερη κίνηση είναι το θείο *Allegretto*, γεμάτο τρυφερότητα, αγάπη, πόνο, σαφή απλότητα. Είναι μοναδικό αριστούργημα μουσικής αρχιτεκτονικής. Το πρώτο θέμα (στον ελάχιστο τρόπο) στηρίζεται σε ένα απλό, αλλά βαθύτατο υποβλητικό ρυθμό, που αποτελείται από τη συνεχή εναλλαγή ενός *δακτυλικού* και ενός *σπονδιακού* μέτρου. Το δεύτερο θέμα (στον μείζονα τρόπο) συνοδεύεται από μια χαρακτηριστική κίνηση τριγώνων, ενώ τα μπάσα διατηρούν τον *δακτυλικό* ρυθμό.

Το *Scherzo* μας φέρνει με την ορμή του στην ατμόσφαιρα της κίνησης, που εντείνεται με τις συχνές και ξαφνικές εναλλαγές στην ένταση του ήχου και τα ορμητικά *crescendi*. Είναι ένα τέλειο υπόδειγμα σκέρτσου, όπως το καθιέρωσε ο μεγάλος συνθέτης. Το τρίτο μέρος έχει μια ιδιορρυθμία πολύ χαρακτηριστική. Το ρυθμικό μοτίβο μεταβάλλεται σε ένα πεισματικό στοιχείο, που το κόρνο επαναλαμβάνει επίμονα.

Το *Finale* είναι μία ασυγκράτητη, συναρπαστική κίνηση, γεμάτη φλογερό πάθος. Ευρήματα ρυθμικά, αρμονικά, ορχηστρικά, που μονάχα η μεγαλοφυΐα του Μπετόβεν μπορούσε να ξεδιπλώσει, συντελούν στο δαιμονικό ζετύλιγμα της αληθινά διονυσιακής αυτής γιορτής.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, ΩΡΑ 21.00

Μουσική διεύθυνση

και σολίστ βιολιού : **JEAN JACQUES KANTOROW**

- L.v. ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ :** • "Τα δημιουργήματα του Προμηθέα",
Μουσική μπαλέτου, Opus 43, Α' εκτέλεση
• Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε ρε μείζονα,
Opus 61

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, ΩΡΑ 21.00

Μουσική διεύθυνση : **EMIR SAUL**Βιολοντσέλο : **YOUNG-CHANG CHO**

- L.v. ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ :** Λεονώρα III, Εισαγωγή
J. HAYDN : Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα
σε ρε μείζονα
L.v. ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ : Συμφωνία αρ. 8 σε φα μείζονα, έργο 93

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΒΑΚΟΣ • Μόνιμοι Αρχιμουσικοί: ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΩΗΣ

Α' ΒΙΟΛΙΑ

Κωνσταντίνος Πατσαλίδης
Δημήτρης Χανδράκης
Εξάρχοντες
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Κορυφαίοι Α'
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Φώτω Θεοφάνους
Εύη Δελφίνοπούλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Αναστασία Μισυρλή
Παναγιώτης Μαυρίδης
Ειρήνη Ντράγκνεβα
Γιώργος Κανδυλίδης
Εκτωρ Λάππας

Β' ΒΙΟΛΙΑ

Ανθή Τζίμα
Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι Α'
Νικόλαος Αρχοντής
Κορυφαίοι Β'
Μιμης Τοπσιδης
Ιουλίτσα Γκουντιμώβα
Αθανάσιος Θεοδωρίδης
Αλκίτας Τζιαφής
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζούφ
Κωνσταντίνη Πολυζωΐδου
Μαρία Σπανού

ΒΙΟΛΕΣ

Νεοκλής Νικολαΐδης
Lütz Kühne
Κορυφαίοι Α'
Γεώργιος Καμένος
Πουλκερία Σειρά
Κορυφαίοι Β'
Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Φελίσινα Ποπίκα
Κατερίνα Μητροπούλου
Αλεξάνδρα Βάλση

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Δημήτρης Πάτρας
Δημήτρι Γκουντιμώβ
Κορυφαίοι Α'
Ρένος Μπαλτάς
Νικόλαος Καβάκος
Κορυφαίοι Β'
Γεώργιος Μανώλας
Ανθή Κοντογιαννάκη
Βίκτωρ Δάβαρης
Απόστολος Χανδράκης
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Ζόραν Στέπιτς
Ιωάννης Στέφος
Γιώργος Μεζιρωφ

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Γεώργιος Γράλιατας
Λάσκαρης Θεοδωρίδης
Κορυφαίοι Α'
Χαράλαμπος Χειμαριός
Ειρήνη Παντελίδου
Κορυφαίοι Β'
Αναστάσιος Μαυρουδής
Ελένη Μπουλασίκη
Ιωάννης Χατζής
Λεωνίδας Κυρίδης

ΦΛΑΟΥΤΑ

Πέτρος Σουσαμώγλου
Ηλίας Μακοβέι
Κορυφαίοι Α'
Νίκος Δημόπουλος
Γεώργιος Κανάτσος
Κορυφαίοι Β'
Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Δημήτρης Κίτσος
Δημήτρης Σαφειρίδης
Κορυφαίοι Α'
Νικόλαος Καλαζίδης
Βλαντιμίρ Γκάνεβ
Κωνσταντίνος Χασιάτης
Κορυφαίοι Β'
Θωμάς Μητριάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γρασιονίδης
Κορυφαίοι Α'
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
(κουαρτίνο)
Οβίντιου Καπλέσκου
Κορυφαίοι Β'
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Παλιτής
Κορυφαίοι Α'
Άγγελος Παλιτής
Κορυφαίοι Β'
Μαρίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Κορυφαίοι Α'
Δημήτρης Αλεξιάδης
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φείζο
Κορυφαίοι Β'
Νίκος Δραγαμόνοβιτς
Κωνσταντίν Ισράτε

ΤΡΟΜΠΕΤΣΙ

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόριος Νέτσος
Κορυφαίοι Α'
Γεώργιος Αβράμωγλου
Κορυφαίοι Β'
Ιωάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Γιώργος Κάκκορας
Αθανάσιος Ντάνες
Κορυφαίοι Α'
Δημήτριος Νέτσος
Φώτης Δράκος
Κορυφαίοι Β'
Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Γιώργος Τηνακούδης
Κορυφαίοι Β'

ΤΥΜΠΑΝΑ

Δημήτριος Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεφ
Κορυφαίοι Β'

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κωνσταντίνος Χανής
Κορυφαίοι Β'
Ελευθέριος Αγγουριδάκης

ΠΙΑΝΟ

Μαριλένα Λιακοπούλου
ΑΡΠΑ

Γεωργία Ξαγαρά

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

Βασίλης Ξαγαράς

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.:

Λεωνίδας Καβάκος

Συμβούλιο Ειδικού Ταμείου Οργανώσεως Συναυλιών:

Πέτρος Παπασαραντόπουλος
Κωνσταντίνος Χατζηκωνσταντίνου
Χριστίνα Γρίμπα
Σπύρος Μπαρούτας
Μάνος Ρουμελιώτης

Καλλιτεχνική επιτροπή:

Μίκης Μιχαηλίδης
Δημήτρης Πάτρας
Γιώργος Πολίτης
Δημήτρης Χανδράκης

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Από τον μήνα Μάρτιο τα γραφεία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στεγάζονται στη **ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ**, Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Σταυρούπολη, τηλ. 60.29.70, 58.91.63 και fax: 60.48.54.

Εισιτήρια προπωλούνται από το **Ταμείο της Κεντρικής Σκηνής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος** (Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), τηλ. 223.785, Τρίτη-Τετάρτη-Πέμπτη 10.00-13.00 και 18.00-20.00, Παρασκευή 10.00-13.00 και το απόγευμα της συναυλίας 19.0-21.00 από το Ταμείο της ΚΟΘ στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.

Πλατεία: ..... Δρχ. 3.500

Εξώστης-Πλαϊνό διάζωμα: ..... Δρχ. 2.500

Φοιτητικά: ..... Δρχ. 1.500

Επιμέλεια προγράμματος:
ΑΣΠΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Μακέτα εξωφύλλου:
ΜΕΛΙΝΑ ΜΑΛΤΣΙΔΟΥ

Φωτοσύνθεση-Φιλμ-Εκτύπωση:
"ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ" Ι. Αντωνιάδης - Θ. Ψαρράς Ο.Ε.
Μοναστηρίου 242 - Τηλ: 554.116 - Fax: 553.274

Δρχ. 500

ΗΧΟΣ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Βασιλάκης

- ▶ Παπάφη 171 - Κ. Τούμπα
Τηλ.920.905 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Παπάφη 175 - Κ. Τούμπα
Τηλ.914.243 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Ιατρού Γωγούση 15
Σταυρούπολη - Θεσσαλονίκη
Τηλ.602.620-4
- ▶ Μ.Αλεξάνδρου 79 - Κατερίνη
Τηλ.0351/ 77.240- 2
- ▶ Μητροπόλεως 37 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2
- ▶ Πατριάρχου Διονυσίου 4
Δράμα - Τηλ.0521 / 48.501-3
- ▶ Ανδριανουπόλεως 8
Καλαμαριά - Θεσσαλονίκη
Τηλ.418.600
- ▶ Π.Μελά 24 - Θεσσαλονίκη
- ▶ Μητροπόλεως 39 - Βέροια
Τηλ.0331/ 74.080-2

Α Ι Σ Θ α ν θ ε ί τ ε !

Με την ευγενική χορηγία της εταιρίας Βασιλάκης α.ε.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

STATE SYMPHONY ORCHESTRA
of THESSALONIKI

Με την υποστήριξη

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αγγελιοφόρος